

**Derewel ana Pol sə vinden ayak anà
 dɔ sə
 Tesaloniki ahay
 mama'am awan
 Adakay way pə deftere a anan**

A derewel a anan inde nà, Pol a ngəran anà dɔ a Yesu ahay à Tesaloniki anga ta gak mətəndəron sə pərahan azar à Yesu. A jan atan nà, tâ ga mer su way bayak a anga sə wadaɗ anan ləbara a Yesu mugom a pə daliyugo. A ɗakan atan anan anjahay a təde i zlan à nga anà Mbərom ata awan, aday way saa təra à alay a Yesu Almasihu i may ahay ata awan.

Nga sa 'am ahay

Asan zek ana Pol anga dɔ a Yesu ahay à Tesaloniki (1.1 - 3.13)

Anjahay su dɔ a Yesu ahay (4.1-12)

Amay ana Yesu Almasihu (4.13 - 5.28)

Pol a jan 'am anà dɔ sə Tesaloniki ahay

¹ Sə vindek ayak derewel a anan nà, nen Pol, manay tə Silas tatə Timote. Ma jak ikwen ayak 'am anà kwanay dɔ a Yesu ahay à wulen su doh sə Tesaloniki, kwanay dɔ ana Bəbay a nuko Mbərom tə Bahay a mənuko Yesu Almasihu. Mbərom â gak ikwen sumor anahan, aday â varak ikwen zay re.

Pol a ngəran à Mbərom anga dɔ a Yesu ahay à Tesaloniki

² Manay mə ngəran anà Mbərom kwa siwa siwa anga kwanay a fok. A alay a manay apan mi

ga amboh cəna, mə mbəsak sa ga amboh anga kwanay bay. ³ Ma gan amboh anə Mbərom Bəbay a mənuko nə, mə bayak pi mer su way a kwanay sa ga anga kə dəfen nga pə Yesu Almasihu Bahay a mənuko ata awan, aday pi mer su way a kwanay sa ga lele ata anga kə pəlen anan, aday pə atavay a kwanay njəjan a anga kə dəfen anan idə həna ata dükwen anə winen a re. ⁴ Mərak a manay ahay, Mbərom a pəlay kwanay aday ma san zle, kə walak kwanay sə təra dō anahan ahay. ⁵ A alay a manay sə dəkay anan ləbara mugom a əga kwanay ata nə, ma jak ikwen nə 'am kəriya aya bay, əna ma ja 'am tə məgala sə Apasay Cəncan awan. Ma san zle coy, 'am a manay sa jak ikwen ataya nə tinen 'am dīdek aya coy re. A alay a manay əga kwanay ata dükwen, mə njahay kəkəməw nə kə sənən zle lele. Ma ga matanan nə anga sa mak ikwen zek.

⁶ Kwanay aday nə, ki zlen həna nə kawa ana manay sa jak ikwen ata, aday kawa ana Bahay a mənuko sa gan may ata kutok. Kə təmihen anan 'am a Mbərom lele. Aya əna, dō ahay ta gak alay tə kwanay bayak a anga 'am ata awan. Aday tə winen ata təke dükwen, kə tislən anan mivəl ta 'am ata adəka, anga Apasay Cəncan a kə varak ikwen məgala. ⁷ Natiya kutok, kwanay apan ki dīken anan anan cəved a Mbərom lele anə dō ahay pə daliyugo sə Makedoniya tə Akaya. ⁸ Dō ahay bayak a ə Makedoniya tə Akaya tə slənek ləbara sa 'am pə Bahay a mənuko anga kwanay. Kwa ta sə wura fok, dō ahay tə slənek coy kwanay apan ki dəfen nga pə Mbərom. Awan inde mi zəgahan atan anan apan sabay. ⁹ Bina tinen a tə alay a tinen a, tinen apan ti ja coy kə təmihen manay əga

kwanay nə kəkəməw. Tinen apan ti təkər ləbara sa 'am a kwanay sə mbəsak pəra ahay ata, aday kə mbədihən anan mível a kwanay pa sa gan amboh anà Mbərom, winen dō tə sifa aday winen dō didek ata awan. ¹⁰ Ta san zle coy re, kwanay apan ki ben nə Wan anahan saa nay ahay à mburom wa ata awan. Wan anahan ata nà, Yesu, Mbərom sə slabakay anan ahay à məkə wa ata awan. Wan ata nà, i tam mənuko anga aday Mbərom â ga puko mível à alay anahan saa ga sariya ata sabay.

2

Mer su way ana Pol sa ga à Tesaloniki

¹ Mərak a manay ahay, kwanay a kə sənən zle, ana manay sa zlak ayak àga kwanay ata nə kə tərak awan kəriya bay. ² Kə sənən zle, ma sak dəcə à wulen su doh sə Filipi, anga ta gak alay tə manay, tə gənahak umo. Mə dəzlek ayak àga kwanay à Tesaloniki dukwen, dō a matanan ataya tinen inde bayak a re. Əna tə winen a təkə dukwen, Mbərom kə bənək umo mbac bayak awan, aday mə dəkək ikwen anan ləbara mugom a sa nay à alay anahan wa ata kutok. ³ Manay apan mi dakan anan cəved didek a anà dō ahay nà, mə gədan atan nə mungwalay bay, way lelibay aya inde à mível a manay itəbay re, mə njəkan uda anà dowan bay. ⁴ Mə təkər nà, way ana Mbərom a sə varan umo ata awan, bina a ca pumo nà, ma slak sə dəkək anan 'am anahan, aday a varan umo anan ləbara anahan mugom a à alay inde sə dakan anan anà dō ahay kutok. Ma ja 'am nà, aday mâ zlan à nga anà dō zənzen a bay, əna aday mâ zlan à nga

anà Mbərom awan, winen dō sa san abayak nga a manay ata awan. ⁵ Kə sənən zle lele re, ma jak ikwen 'am sa rak ikwen mindel bay, aday ma jak 'am sə rəke pikwen wa way bay re. Way uno sə vinde həna ata dukwen, Mbərom a san zle, winen 'am dīdek awan. ⁶ Kula mə pəlak dōwan â həran umo nga bay. Kwa â ga nə kwanay, kwa â ga nə dō maza aya awan, ma gak anan may matanan bay.

⁷ Abay cəved inde mi cəce pikwen wa way ahay kawa dō məduwen aya sa ga ataya bidaw, anga manay nə dō maslan ana Almasihu ahay. Əna mə cəcihek awan bay. Mə təra adəka nə, dō səkəffe aya à wulen a kwanay, kawa uwar sa gan nga anà gwaslay anahan ahay ata awan. ⁸ Mə pəlay kwanay bayak awan. Anga nan, ma zlak ayak àga kwanay nə, mə pəlay sə dəkak ikwen anan pa 'am nə ləbara mugom a sa nay ahay pə cakay ana Mbərom wa ata awan. Aday winen ata dəkdek bay re. Mə pəlak sə varak ikwen anan nga a manay aya re, anga ki zlen umo à nga cəvedabay. ⁹ Mərak a manay ahay, kə mbədəken anan à nga wa ti mer su way a manay sa ga àga kwanay ata bay asanaw? Kwa â ga nə sə luvon, kwa â ga nə sə ipec, ma ga mer su way nə ndekərkərre, anga aday à alay a manay apan mi dəkak ikwen anan ləbara mugom a sa nay à alay a Mbərom wa ata nə, mâ njad way sa pa mənəna sə bənək ikwen uda mbiyed.

¹⁰ Kwanay a kə sənən zle ma ga mer su way àga kwanay nə kəkəməw, aday Mbərom dukwen a san a zle re. Anjahay a manay àga kwanay dō a Yesu ahay nə lele, dīdek awan, dōwan i gədan umo azar pə awan a ibay. ¹¹ Kə sənən zle re, ma ga way ahay tə kuwaya a kwanay nə kawa bəbay sa ga way tə

gwaslay anahan ahay ata awan. ¹² Ma taa dubok kwanay, aday ma taa varak ikwen mægala, ma taa jak ikwen dukwen pac pac, zlen azla sa zlan à nga anà Mbərom, dōwan a sə ngamak ikwen aday kí zlen à bahay anahan inde tə mazlaḅ ata awan.

¹³ Mi ngəran anà Mbərom hwiya re, anga à alay a manay sə ḁakak ikwen anan 'am anahan ata nà, kə təmihen anan nə kawa 'am su ḁo zənzen a bay, əna winen kawa 'am a Mbərom a way anahan. Tə ḁiḁek a nà, wita nə 'am a Mbərom acəkan. 'Am ata winen apan i ga mer su way à mivel a kwanay inde, kwanay ḁo sa ḁaf nga pə Yesu ataya awan.

¹⁴ Mərak uno ahay, kwanay kə təren kawa ḁo ana Yesu Almasihu ahay à egliz a Mbərom pə daliyugo sə Yahudiya ata awan. Yahuda ahay ta gak atan alay anga tə pərahan azar anà Yesu. Matanan həna ḁo a kwanay ahay ti ga alay tə kwanay dukwen, kawa winen ata kəslsla. ¹⁵ Yahuda ataya tə vəḁak ahay ḁo maja'am a Mbərom ahay kwakwa, tə vəḁak anan Bahay a mənuko Yesu, aday həna tə rəzlak manay re. Way a tinen sa ga ata a zlan à nga anà Mbərom a bay jiga awan. Ta nan ide anà ḁo ahay fok. ¹⁶ Abay tə gafak umo 'am sə ḁakay anan ləbara sa 'am a Mbərom anà ḁo su kon azar aya, anga aday ḁo ataya tã tam bay. Matanan kutok, ta rah anan wa nà, ines a tinen ahay, aday Mbərom a kə gak patan mivel həna acəkan.

Haway ana ḁo sə Tesaloniki ahay a gan anà Pol

¹⁷ Mərak uno ahay, à alay a mənuko sə gəzla nga ata nà, mivel kə hanak pumo anga haway a kwanay i gan umo. Ma zla way a manay nà, njufok aya awan, anga abayak nga a manay kə mbəḁəkek

ayak pə kwanay à dəba. Abay a nan umo sa mak ayak àga kwanay maza awan. ¹⁸ Manay a fok ma gan may sa mak ayak saa cay kwanay. Nen Pol ta nga uno, na gan may saray bayak a re, əna Fakalaw kə nəsek anan cəved awan. ¹⁹ Mə bayak pə kwanay nə anga kwanay kə viren umo məgala sa daf nga pə way a Mbərom sə zlapay anan i varan anà do ahay ata awan. Sə varan umo ataslay mivel hway apan təkede dukwen, kwanay re. Jugo sə vize a manay ahay saa ga anan ti zek pa 'am anà Bahay a mənuko Yesu azanan i may ahay ata nà, kwanay. ²⁰ Tə didek a nà, do ahay tə varan umo zlangar anga kwanay nə bayak awan, aday mə taslay mivel dukwen tə kwanay a re.

3

¹ Haway a kwanay kə gak umo cəna, mbac a slan umo cəvedabay. Anga nan, ma ja, ma wa, mi slənak ikwen ayak Timote. Ata aday suwan mi njahay way a manay à Atena taayak a manay a tamak. ² Timote nà, mərak a mənuko, winen apan i ga mer su way a Mbərom tə manay, mə dəkay anan ləbara mugom a mbala Yesu Almasihu anà do ahay nə manay pə kərtek awan. Mə slənak anan ayak àga kwanay nà, aday à mak ikwen zek, aday à varak ikwen məgala sə tavay njənan pə cəved a Mbərom. ³ Matanan, kwa həna dəcə ahay ta tak ikwen à nga dəp nà, dowan à sa zluwe kwa kərtek à cəved a Mbərom wa bay. Kə sənən zle, dī takas nə tə dəcə ahay matanan təktek re asanaw? ⁴ Ayaw, à alay a manay àga kwanay ata nà, ma jak ikwen ayak panan wa coy, do ahay ti naa ga alay tə mənuko pa 'am mba. Matanan həna dəcə

ataya ta nak ahay puko kawa ana kwanay sa san ata kutok. ⁵ Na ca apan, dæce winen apan i nay ahay pikwen nà, mbac kè slahak uno. Anga na awan, nə slənak ayak Timote àga kwanay, aday nà san kwanay apan ki pərihen anan azar anà Yesu acəkan hwiya bidaw? Nə jəjarak, na wa, tiya nə Fakalaw kə njəkak kwanay à cəved sə didek wa. Ata, mer su way a manay à wulen a kwanay ata kə tərak way kəriya awan.

⁶ Həna Timote kà mak ahay àga kwanay wa pə cakay a manay, a təkəren umo nà, ləbara lele aya sa zlan umo à nga anga kwanay. A wa, kwanay apan ki pərihen anan azar anà Yesu hwiya, kə pəlen zek ahay lele re. Aday a wa, kwanay apan ki bayiken pə manay tə ataslay mivel awan, bina haway a manay a gak ikwen, kawa haway a kwanay a sa gan umo ata re. ⁷ Mərak a manay ahay, manay apan mi sa dæce, do ahay ti jugwar pumo wa 'am dəp nà, Timote a nay a jan umo matanan cəna, kə varak umo məgala bayak a, anga kwanay apan ki pərihen anan azar sa daf nga nə pə Yesu hwiya. ⁸ Bina, kak kwanay apan ki tiven njənjan pa 'am a Mbərom matanan kəma, mi taslay mivel sə njahay tə sifa aya uho. ⁹ Ataslay mivel a manay sa njad pa 'am a Mbərom a mənuko həna anga kwanay ata nà, kwa mē ngəran anà Mbərom nə kəkəma, wita kə slak awan bay. ¹⁰ Kwa à ga nə sə sipeç, kwa à ga nə sə luvon, manay apan mi gan amboh aday à varan umo cəved sa zlak ayak àga kwanay saa cak ikwen ahay ide aday mi tətakak ikwen anan ahay way aday kə sənən pə cəved a Mbərom fan bay ataya awan.

¹¹ Ma gan amboh anà Bəbay a mənuko Mbərom

a ta nga anahan awan, tə Yesu Bahay a mənuko nà, tē təban umo ayak cəved a sə dəzlek ayak àga kwanay awan. ¹² Bahay a mənuko Yesu á varak ikwen mägala sa san zek à wulen a kwanay ahay pa 'am pa 'am lele, aday sə pəlay anan dō ahay fok, kawa ana manay sə pəlay kwanay ata awan. ¹³ Natiya awan, tə cəved ata kutok, ki təren dō mägala aya pə cəved anahan, anga aday kē njiden awan lelibay a pə mível a kwanay ahay sabay, kē təren dō cəncan aya pa 'am a Bəbay a mənuko Mbərom pə luvon a Bahay Yesu saa may ahay pə daliyugo tu dō anahan ahay fok ata awan. Saa may ahay pə luvon ata nà, winen a pi zek tu dō anahan aya azar a fok.

4

Anjahay sa zlan à nga anà Mbərom

¹ Mərak a manay ahay, way a mə mbəsak a sa jak ikwen ayak ata nà, həna: Mə tətakak ikwen anan anjahay sa zlan à nga anà Mbərom a coy. Aday ma san zle, azla a kwanay nə matanan. Əna manay apan mi gak ikwen ayak amboh asa nà, tə sləmay ana Bahay a mənuko Yesu, zəgihen anan apan asa. ² Kə sənən way a manay sə tətakak ikwen anan tə sləmay ana Bahay a mənuko Yesu ataya zle. ³ A nan a Mbərom cəna, kē təren dō cəncan aya awan, kawa sa ja bine siwaw nà, kē limen anan alay à uwar uho bay, ⁴ kuwaya á njahay nə tə uwar anahan awan, à səkəffe inde. Ata dō ahay ti hərak ikwen nga. ⁵ Adəka bay, ubor á ga pikwen bahay bay. Wita nə azla su dō sa san Mbərom itəbay ataya awan, dō sə pəra ahay. ⁶ Dowan á gan sədək anà dō

hinen ta sə jənan pə uwar bay, anga Bahay a nuko Yesu i naa gan sariya anà dō sa ga ines a matanan ataya awan. Ba ma jak ikwen anan 'am ata coy. ⁷ Anga Mbərom a ngamak uko nə saa ga ines tu dō sə uho ahay matanan ata bay. A ngamak uko adəka nà, sə njahay à cəncan inde pa 'am anahan. ⁸ Anga nan, kak dōwan a kə ngəmak 'am a anan itəbay cəna, a ngam bay nà, dō zənnen a bay, əna zek a Mbərom a, dōwan a sə varak uko Apasay Cəncan ata awan.

⁹ Mərak a manay ahay, awan inde maza sa jak ikwen ayak pa 'am sə pəlay zek à wulen a kwanay dō a Yesu ahay sabay. Zek a Mbərom a kə dəkak ikwen anan cəved ata coy. ¹⁰ Tə didek a nà, kə pəlen dō a Yesu ahay pə daliyugo sə Makedoniya fok. Əna ma gak ikwen kem nà, zəgihen anan apan pa 'am pa 'am. ¹¹ Rəzlen anan à nga wa sə njahay səkəffe lele. Kā sa slihen à 'am sə dō ahay inde bay. Gen mer su way tə alay a kwanay aya aday kə njiden way sa pa, kawa ana manay a sa jak ikwen ata awan. ¹² Ki gen anan matanan cəna, dō sə uho ahay ti dəfak ikwen apan, aday ki saa rəken awan pu dō wa bay.

Luvon ana Yesu saa may ahay ata awan

¹³ Mərak ahay, a nan umo nà, sənen anan way saa təran anà dō a ma mac ataya awan. Əna zlawan à sa gak ikwen kawa dō sa ba Yesu itəbay ataya bay. ¹⁴ Də dəfak apan nga, Yesu kə məcak, aday kə slabakak ahay à məke wa. Anga nan, da san zle, dō sa daf nga pə Yesu ahay aday tə məcak coy ata nà, Mbərom i i slabakay atan ahay à məke wa anga aday tē njahay à man a Yesu. ¹⁵ 'Am a

manay sa jak ikwen ayak hēna ata nà, 'am ana Bahay a mēnuko Yesu a sē tētakan anan anà dō ahay ata awan. Pə luvon ana Yesu saa may ahay ata nà, mēnuko hēna tē sifa ataya dī naa lahan apan anà dō ma mac ataya sa zla à man ana Yesu a bay. ¹⁶ Pə luvon ata nà, Mbərom i varan cəved anà maslay anahan ahay. Bahay a tinen i ngaman atan, aday ata ti fa məzləzlilen kutok. Cəna zek a Bahay a mēnuko Yesu Almasihu a i dazay ahay, dō a anahan ma mac ataya ti lah sē slabakay ahay à məkə wa pa 'am. ¹⁷ Ata aday mēnuko mē mbəsak a tē sifa uho ataya dī japay tu dō anahan a azar ataya à matapasl inde tatə Bahay a mēnuko Yesu à mburom. Natiya dī njahay tatə Bahay a mēnuko Yesu pa sē viyviya awan. ¹⁸ Kak matanan cukutok nà, men anan anan mivél ù doh anà zek ahay lele ta 'am a anan.

5

Təruko dō mə lavay zek aya awan

¹ Mərak a manay ahay, pa 'am sē luvon kabay alay a sē amay ana Bahay a mēnuko Yesu nà, awan inde mi jak ikwen ayak apan ibay, ² anga kwanay aya kə sēnen zle coy, luvon ana Bahay a mēnuko i saa may ata nà, i slay ahay puko nə kawa dō sē akar sa nay à alay a dōwan a san apan bay ata awan. ³ I tēra nà, à alay a dō ahay ti ja nə «Zay inde, awan inde sē bənan mbiyed ù dō ibay» ata awan. Ata gangaf alize i tan atan à nga kawa dəcə sa tan à nga anà uwar, wan sē dəlay anan ata awan. Tinen a fok, dōwan saa tam wa kwa kərtek dūkwən, ibay.

⁴ Aya əna, mərak ahay, kwanay nà, mē njahay aya ĩ idē zənzen inde bay. Luvon ata i sa dəzley

pikwen gangaf kawa dō sə akar sə gaway ahay bahay su doh ata bay. ⁵ Kwanay nə dō sə ide jiyjay ahay sa bar à man ipec inde ataya awan. Mənuco dō sa bar sə luvon ahay ì ide zəzen inde ataya bay. ⁶ Anga nan kutok, dā njak ahan kawa dō azar aya itəbay. Adəka bay, dəfuko anan ide anà zek a mənuco ahay lele, guko anan nga ì zek re. ⁷ Do ahay ta taa njak ahan nə sə luvon, aday ta taa vaway nga dukwen sə luvon. ⁸ Aya, mənuco nə, dō sə ide jiyjay ahay. Anga nan, guko anan nga ì zek. Dəfuko nga pə Yesu, aday sənuco zek. Da gak matanan ata nə, ì tərak uko kawa palalam à mbac inde. Aday dəfuko anan ide anà luvon a Yesu saa nay ahay sa tam nuko ata awan. Way ata dukwen ì tərak uko kawa dugwala à nga inde. ⁹ Mbərom a walay mənuco nə anga aday dā saa ga dəcə pa 'am anahan bay, əna sa naa tam mənuco tə alay ana Bahay a mənuco Yesu Almasihu. ¹⁰ A mac anga mənuco, anga aday kwa â ga nə də məcak coy, kwa â ga nə mənuco tə sifa aya mba, dī njahay tə winen awan. ¹¹ Anga nan, viren anan məgala ì zek ahay, aday men anan zek ì zek ahay sa har lele kawa ana kwanay sa ga həna coy ata awan.

Andav sa 'am ahay

¹² Mərak a manay ahay, manay apan mi gak ikwen ayak kem nə, dəfen anan apan anà dō a Yesu ahay sa gak ikwen nga, aday tinen apan ti ga mer su way à wulen a kwanay inde ataya awan. Bahay a mənuco a dəf atan nə sə tətakak ikwen anan cəved anahan. ¹³ Dəfen atan apan lele, ken atan anan asan zek bayak awan, anga mer su way

a tinen sa ga à wulen a kwanay ata awan. Njihen tə zay à wulen a kwanay aya inde re.

¹⁴ Mərak a manay ahay, ma gak ikwen kem nà, gifen anan 'am anà dō sə isew ahay, viren anan məgala ana dō sə zlawan ahay, men anan zek anà dō bəle aya awan, aday kâ si yen nga tə dō ahay bay fok. ¹⁵ Gen anan ngatay anà zek a kwanay ahay, bina kâ si men anan anan sədœk anà dōwan bay. Əna kwa siwa siwa dukwen, rəzlen anan à nga wa anà way lele aya à wulen a kwanay inde, mənjàna sə mbədek anan dō azar aya à nga wa re. ¹⁶ Kwa siwa fok cəna, tislən mivəl. ¹⁷ Gen amboh kwa siwa. ¹⁸ Kwa kəkəma fok, ngəren anan anà Mbərom re, anga a nan nə guko matanan, mənuko dō a Yesu Almasihu ahay fok. ¹⁹ Kâ ticen anan alay pa 'am anà Apasay Cəncan a bay. ²⁰ Kâ kədiyen anan 'am anà dō maja'am a Mbərom ahay bay. ²¹ Gəzlen anan alay pi zek wa anà way ahay fok lele. Winen lele ataya nà, təmihen atan. ²² Zləmen anan anà sədœk a wura wura fok jiga awan.

²³ Mbərom a dō sə varak uko zay ata, â təra kwanay dō cəncan aya jiga awan. A ba anan apasay a kwanay, tə mivəl a kwanay, aday zek a kwanay fok, anga pə luvon aday Yesu Almasihu Bahay a mənuko i sa may ata nà, â njad pikwen wa way lelibay a bay. ²⁴ Mbərom a sə ngamak ikwen ata i ga anan, anga winen nà, a ga anan way anahan sa ja ataya hwiya.

²⁵ Mərak ahay, gen amboh anga manay ite. ²⁶ Jen anan 'am anà mərak ahay fok ta sə zlangay alay tə alay. ²⁷ Na jak ikwen tə sləmay ana Bahay a mənuko Yesu nà, jingen anan dərəwel a anan pa

'am su dŏ a Yesu ahay fok.

²⁸ Bahay a mənuko Yesu Almasihu â gak ikwen sumor anahan.

Aḅan 'am wiya awan
New Testament in Mbuko (CM:mqb:Mbuko)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
85377c5a-ee2b-5540-a6b5-8f8a5a729092